

UBND TỈNH NINH BÌNH CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
SỞ DU LỊCH Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: /BC-SDL

Ninh Bình, ngày tháng 12 năm 2023

BÁO CÁO

**Kết quả thực hiện Kế hoạch số 107/KH-UBND ngày 16/7/2021
của UBND tỉnh năm 2023**

Thực hiện Kế hoạch số 107/KH-UBND ngày 16/7/2021 của Ủy ban nhân dân tỉnh (sau đây gọi tắt là Kế hoạch 107) về thực hiện Kết luận số 07-KL/TU ngày 12/5/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh uỷ tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 02-NQ/TU ngày 17/8/2016 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về bảo tồn, phát huy giá trị Di sản văn hoá và thiên nhiên thế giới Quần thể danh thắng Tràng An gắn với phát triển du lịch. Sở Du lịch tổng hợp, báo cáo kết quả thực hiện Kế hoạch 107 trong năm 2023 với các nội dung sau:

I. KẾT QUẢ THỰC HIỆN NHIỆM VỤ NĂM 2023

Năm 2023 là năm thứ 9 Quần thể danh thắng Tràng An được ghi danh là Di sản Văn hoá và Thiên nhiên, thế giới. Di sản thế giới là danh hiệu danh giá nhất và lâu đời nhất của UNESCO, là nam châm thu hút khách du lịch đến Di sản Tràng An nói riêng và tỉnh Ninh Bình nói chung, cũng như huy động được các nguồn lực cho công tác quản lý, nghiên cứu, bảo tồn giá trị của Di sản trong những năm vừa qua.

Trong năm 2023, dưới sự lãnh đạo, chỉ đạo sâu sát, kịp thời, khoa học của Tỉnh uỷ, Hội đồng nhân dân, UBND tỉnh Ninh Bình; sự quan tâm, tạo điều kiện giúp đỡ của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Cục Di sản Văn hóa; Văn phòng UNESCO tại Hà Nội, Ủy ban Quốc gia UNESCO Việt Nam; sự ủng hộ, tham gia tích cực của các tầng lớp Nhân dân, cộng đồng doanh nghiệp; sự hợp tác, hỗ trợ của các chuyên gia trong và ngoài nước; các Sở, ban ngành, các huyện, thành phố đã tích cực phối hợp, triển khai các nhiệm vụ được giao tại Kế hoạch 107, về cơ bản đảm bảo mục tiêu, tiến độ, đảm bảo hiệu quả, chất lượng. Các giá trị nổi bật toàn cầu của Di sản được tôn trọng và gìn giữ, công tác nghiên cứu khoa học được đẩy mạnh; các yêu cầu, khuyến nghị của Ủy ban Di sản Thế giới được thực hiện một cách nghiêm túc, có trách nhiệm; các hoạt động khai thác giá trị của Di sản được thực hiện phù hợp với đặc thù của khu Di sản theo hướng tăng trưởng xanh, đóng góp có hiệu quả trong phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh, đặc biệt là đảm bảo sinh kế bền vững cho người dân trong khu Di sản nói riêng và nhân dân toàn tỉnh nói chung.

Năm 2023, Di sản đón trên 4,6 triệu lượt khách, tăng 83% so với năm 2022, đóng góp quan trọng vào thành tựu phát triển chung của ngành du lịch nói riêng và phát triển kinh tế - xã hội của tỉnh nói chung.

* Kết quả cụ thể:

1. Công tác xây dựng, điều chỉnh quy hoạch, kế hoạch

a) Về công tác lập Quy hoạch tổng thể bảo tồn Di sản theo quy định tại Nghị định số 109/2017/NĐ-CP ngày 21/9/2017 của Chính phủ quy định về bảo vệ và quản lý di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới ở Việt Nam.

- Ngày 10/7/2023 Phó Thủ tướng Chính phủ Trần Hồng Hà đã ký ban hành Quyết định số 821/QĐ-TTg phê duyệt Nhiệm vụ lập Quy hoạch bảo quản, tu bổ, phục hồi Danh lam thắng cảnh quốc gia đặc biệt Tràng An - Tam Cốc - Bích Động, tỉnh Ninh Bình đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050.

- Sở Du lịch đã hoàn thiện thủ tục, phê duyệt dự toán kinh phí lập Quy hoạch và phê duyệt Kế hoạch lựa chọn nhà thầu lập Quy hoạch. Hiện nay, đang tổ chức đấu thầu lựa chọn các nhà thầu lập đồ án Quy hoạch.

b) Về triển khai, hoàn thiện quy hoạch phân khu các khu vực trong Quần thể danh thắng Tràng An (các khu 3-1, 3-2, 3-3 trong Quy hoạch chung đô thị Ninh Bình đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050)

- Ngày 29/3/2023, UBND tỉnh đã ban hành Quyết định số 180/QĐ-UBND Phê duyệt Đồ án Quy hoạch phân khu các khu vực trong Quần thể danh thắng Tràng An (các khu 3-1, 3-2, 3-3 trong Quy hoạch chung đô thị Ninh Bình đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050)

- Sở Du lịch đang chỉ đạo triển khai công tác công khai Đồ án Quy hoạch đề các ngành, địa phương, đơn vị có liên quan và nhân dân được biết.

c) Tiếp tục nghiên cứu, rà soát chỉnh sửa, bổ sung các quy định, quy chế, kế hoạch quản lý, bảo tồn và phát huy các giá trị di sản gắn với phát triển du lịch bền vững

- Ngày 12/7/2023, HĐND tỉnh Ninh Bình đã ban hành Nghị quyết số 105/2023/NQ-HĐND về việc Quy định một số chính sách hỗ trợ phát triển du lịch trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2023- 2030, trong đó có nội dung liên quan tới hỗ trợ bảo tồn và phát huy giá trị di sản văn hoá và thiên nhiên thế giới Quần thể danh thắng Tràng An (gồm hỗ trợ tu bổ, sửa chữa nhà ở mang kiểu dáng kiến trúc truyền thống có tuổi đời 50 năm trở lên; hỗ trợ xây dựng mới nhà ở (theo khung mẫu thiết kế) trong vùng lõi Di sản...), chính sách hỗ trợ phát triển nguồn nhân lực du lịch...

- Ngày 29/6/2023, UBND tỉnh ban hành Kế hoạch thực hiện Nghị quyết số 82/NQ-CP ngày 18/5/2023 của Chính phủ về nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu đẩy nhanh phục hồi, tăng tốc phát triển du lịch hiệu quả, bền vững; một trong những mục đích quan trọng là: chú trọng liên kết giữa du lịch với các ngành khác trong chuỗi giá trị, gắn với phát triển xanh, bền vững.

- Ngày 23/11/2023, Sở Du lịch và UBND huyện Gia Viễn đã tổ chức ký kết Quy chế số 1362/QCPh-SDL-UBND về phối hợp quản lý, bảo vệ Di sản văn hóa thiên nhiên thế giới Quần thể danh thắng Tràng An. Quy chế quy định cụ thể nguyên tắc, nội dung, trách nhiệm phối hợp giữa các bên trong công tác tuần tra, phát hiện và xử lý vi phạm liên quan đến các lĩnh vực: Trật tự xây dựng; quản lý,

sử dụng đất đai; bảo vệ môi trường cảnh quan và kinh doanh dịch vụ lưu trú du lịch trong phạm vi Di sản. Hoạt động này góp phần tăng cường công tác quản lý và bảo vệ Di sản, nâng cao hiệu quả quản lý Nhà nước về trật tự xây dựng, đất đai, môi trường cảnh quan và hoạt động kinh doanh dịch vụ lưu trú trong phạm vi Di sản.

2. Công tác quản lý, bảo tồn Di sản gắn với phát triển du lịch

a) Công tác tuyên truyền, phổ biến, giáo dục pháp luật, nâng cao nhận thức cộng đồng trong quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị Di sản

- Đẩy mạnh tuyên truyền qua Báo, đài Phát thanh và Truyền hình tỉnh, các trang thông tin điện tử của các sở, ban, ngành, địa phương. Đẩy mạnh tuyên truyền qua hệ thống đài truyền thanh 03 cấp, duy trì các chuyên mục tin “Tăng cường quản lý đất đai, trật tự xây dựng, quản lý di sản”, chuyên mục “Du lịch qua miền Cổ đô”, “Du lịch qua Radio” ở hệ thống Đài truyền thanh cấp huyện và cấp xã.

- Sở Thông tin và Truyền thông ban hành các văn bản đề chỉ đạo, đôn đốc, hướng dẫn các cơ quan báo chí, thông tin tuyên truyền trên địa bàn tỉnh tăng cường thời lượng, xây dựng các chuyên trang, chuyên mục thực hiện tuyên truyền về bảo tồn và phát huy giá trị Di sản. Tổ chức hội nghị tập huấn về “Kỹ năng truyền thông di sản trong thời đại công nghệ số”;

- Sở Tư Pháp tiến hành biên soạn và cấp phát 6.688 tờ gấp pháp luật giới thiệu nội dung về một số quy định của pháp luật về cơ sở lưu trú du lịch và các loại dịch vụ du lịch khác.

- Các sở, ban, ngành, UBND các huyện, thành phố thường xuyên đẩy mạnh tập huấn, tuyên truyền, phổ biến pháp luật, các chủ trương, định hướng bảo tồn Di sản của Đảng, Nhà nước và UNESCO và tập huấn nâng cao nhận thức của cán bộ, đảng viên, cộng đồng dân cư về tầm quan trọng và trách nhiệm bảo vệ gìn giữ di sản. Năm 2023, các đơn vị đã phối hợp tổ chức thành công 10 chương trình, lớp học, hội nghị tập huấn.

- Xây dựng và nhân rộng các mô hình, điển hình “Dân vận khéo” trong vận động nhân dân thực hiện nếp sống văn minh du lịch, có ý thức giữ gìn và phát huy các giá trị của Di sản thế giới. Rà soát, bổ sung hương ước, quy ước ở khu dân cư, tổ dân phố trong đó có các tiêu chí về xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư, quy định về người dân tham gia các hoạt động du lịch; bảo vệ môi trường; xây dựng nông thôn mới; xây dựng đô thị văn minh giàu đẹp.

- Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể cấp huyện đã thường xuyên thực hiện lồng ghép nội dung tuyên truyền trong các buổi sinh hoạt câu lạc bộ, nói chuyện chuyên đề, các kỳ sinh hoạt hội viên để tuyên truyền các quy định của Nhà nước về quản lý, bảo tồn di sản gắn với phát triển du lịch, quản lý đất đai, TTXD.

- Xây dựng và phát sóng các phóng sự về phát triển du lịch Ninh Bình gắn với bảo tồn và phát huy giá trị Di sản trên các kênh đối ngoại của Đài truyền hình TW, trên trang thông tin điện tử tổng hợp, trang Thông tin đối ngoại Ninh Bình.

b) Về kiểm tra, xử lý dứt điểm các tồn tại, các trường hợp vi phạm các quy định về quản lý sử dụng đất đai, trật tự xây dựng, kinh doanh lưu trú du lịch, bảo vệ môi trường, tu bổ, tôn tạo di tích trong vùng lõi Di sản

- Các ngành chức năng và các địa phương trong khu Di sản đã thường xuyên phối hợp kiểm tra, giám sát, phát hiện và xử lý các vi phạm về quản lý, bảo tồn Di sản; kinh doanh dịch vụ, lưu trú du lịch; tuần tra, giám sát công tác bảo vệ cảnh quan, môi trường, các hoạt động xây dựng và kinh doanh dịch vụ du lịch, cụ thể: Sở Du lịch đã phối hợp với các địa phương tiến hành 1.253 lượt tuần tra trong vùng Di sản; đã phát hiện và lập 32 biên bản làm việc xác định hành vi vi phạm về quản lý, sử dụng đất đai, trật tự xây dựng đối với 26 trường hợp trong phạm vi Di sản. Phối hợp xác minh hiện trạng đất và hiệp y cấp phép xây dựng đối với 105 trường hợp (thuộc huyện Hoa Lư); Phối hợp theo dõi tiến độ thực hiện công tác tự tháo dỡ và cưỡng chế của 07 trường hợp hộ gia đình (thuộc huyện Hoa Lư) có công trình vi phạm.

c) Công tác nghiên cứu khoa học, khai quật khảo cổ học, bảo tồn các bảo vật quốc gia; nghiên cứu các giá trị địa chất, địa mạo, đa dạng sinh học

- Về nghiên cứu, khai quật khảo cổ học:

+ Tiến hành thăm dò, khai quật khảo cổ tại chùa Hạ Trạo và chùa Khả Lương, xã Ninh Thắng, huyện Hoa Lư để tìm kiếm các dấu vết của Hành Cung Vũ Lâm thời nhà Trần¹.

+ Thực hiện nghiên cứu khoa học lịch sử sinh thái – xã hội của Cố đô Hoa Lư; thăm dò, khai quật khảo cổ tại Đảo Khổng, thôn Tràng An, xã Trường Yên, huyện Hoa Lư để tìm kiếm dấu vết cư trú của cư dân ở khu vực vành đai bên ngoài trung tâm kinh thành Hoa Lư giai đoạn thế kỷ 9, thế kỷ 10; khảo sát khu vực Cố đô Hoa Lư, bao gồm cả khu vực ngoại thành và khu vực vành đai bên ngoài trung tâm kinh thành Hoa Lư.²

- Nghiên cứu, khảo sát, tổ chức, phối hợp tổ chức các hội thảo khoa học:

+ Tổ chức “Hội nghị quốc tế về phát huy các danh hiệu UNESCO phục vụ phát triển bền vững tại Việt Nam” từ ngày 02/7-03/7/2023.

+ Tiến hành khảo sát kiến trúc các nhà ở truyền thống tiêu biểu trong vùng lõi Di sản thế giới Quần thể danh thắng Tràng An và tổ chức thành công Hội thảo khoa học Quốc tế với chủ đề “Nhận diện, bảo tồn và phát huy giá trị nhà ở truyền thống trong vùng Di sản văn hoá và thiên nhiên thế giới Quần thể danh thắng Tràng An”.³

¹ Sở Du lịch chủ trì, phối hợp với Viện Khảo cổ học Việt Nam, Sở Văn hóa và Thể thao

² Sở Văn hoá và Thể thao chủ trì, phối hợp với Viện Khảo cổ học, Viện Sử học, Sở Du lịch và Đại học Trent, Canada.

³ Hội thảo đã thu hút được sự tham gia của các chuyên gia, các nhà khoa học trong nước và quốc tế. Mục đích: tiếp tục nhận diện, tôn vinh các giá trị nổi bật toàn cầu của Di sản; nhận diện, bảo tồn và phát huy giá trị kiến trúc nhà ở truyền thống; phát huy giá trị cảnh quan và cấu trúc làng truyền thống trong vùng Di sản góp phần phát triển du lịch bền vững; xây dựng tiêu chí, lập danh mục các nhà ở truyền thống trong khu vực vùng lõi Di sản; đề xuất cơ chế, chính sách, huy động nguồn lực để bảo tồn và phát huy giá trị lịch sử, kiến trúc, văn hóa nông thôn làm cơ sở cho việc áp dụng các chính sách

- *Tham vấn các chuyên gia trong nước và quốc tế trong lĩnh vực quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di sản:* Mời 02 chuyên gia quốc tế là Tiến sỹ Ryan Rabett, Đại học Queen’s Belfast, Vương quốc Anh và Giáo sư Paul Richard Dingwall – Chuyên gia Hiệp hội Bảo tồn Thiên nhiên Thế giới (IUCN), tư vấn về công tác quản lý, bảo tồn và phát huy các giá trị Di sản gắn với phát triển du lịch bền vững và khảo sát, đánh giá trình trạng bảo tồn Di sản theo khuyến nghị của UNESCO.

- *Tiếp tục triển khai, mở rộng các đề án, đề tài nghiên cứu, bảo tồn và phát huy giá trị di sản:* Sở Khoa học & Công nghệ đã triển khai 05 đề tài khoa học về bảo tồn, phát huy giá trị Di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới Quần thể danh thắng Tràng An gắn với phát triển du lịch.⁴

- *Công tác diễn giải di sản*

+ Tiếp tục duy trì gian trưng bày khảo cổ về “Lịch sử chiếm cư và sự thích ứng môi trường của cư dân cổ Tràng An” tại Nhà khách bến thuyền Tràng An.

+ Tổ chức trưng bày, giới thiệu về dấu tích văn hóa thời Trần trong thời gian diễn ra Tuần Du lịch Ninh Bình 2023 (từ 27/5-4/6/2023). Thông qua hoạt động trưng bày, du khách và cộng đồng dân cư được tìm hiểu gần 50 hiện vật cổ, quý giá như bát men, đĩa, bình, vại, các mảnh trang trí, là kết quả thu được qua quá trình nghiên cứu, thăm dò, khai quật về dấu tích văn hóa thời Trần trong Di sản Tràng An.

- *Thực hiện đánh giá tác động Di sản, đánh giá môi trường chiến lược (SEA) và tiếp tục đánh giá sức chịu tải du khách:* Hoàn thành 2 đợt khảo sát và hoàn thiện Báo cáo đánh giá sức chịu tải du khách tại Khu du lịch sinh thái Thung Nham xã Ninh Hải, huyện Hoa Lư và Khu du lịch sinh thái động Thiên Hà, xã Sơn Hà, huyện Nho Quan

3. Công tác đào tạo, nâng cao chất lượng nhân lực phục vụ quản lý, bảo tồn Di sản gắn với phát triển du lịch.

Nghị quyết số 105/2023/NQ-HĐND ngày 12/7/2023 của Hội đồng nhân dân tỉnh về việc ban hành Quy định một số chính sách hỗ trợ phát triển du lịch trên địa bàn tỉnh giai đoạn 2023- 2030 đã tạo thêm cơ hội trong phát triển nguồn nhân lực tham gia làm du lịch bền vững

---

hỗ trợ tu bổ, sửa chữa, khai thác phục vụ phát triển du lịch dựa trên bản sắc đặc trưng riêng có của di sản.

⁴ Thực trạng và giải pháp phát huy giá trị văn hóa du lịch tỉnh Ninh Bình trong bối cảnh hội nhập quốc tế. Đề tài đã biên soạn được “Bộ tài liệu tập huấn văn hóa du lịch dành cho người dân và những người làm du lịch”; Nghiên cứu giải pháp đảm bảo sinh kế bền vững cho cộng đồng dân cư trong khu di sản thế giới Quần thể danh thắng Tràng An tỉnh Ninh Bình trong quá trình phát triển du lịch; Nghiên cứu biên soạn bộ tài liệu Tiếng Anh dành cho hướng dẫn viên du lịch và xây dựng khóa học trực tuyến nâng cao năng lực giao tiếp tiếng Anh cho đội ngũ làm công tác du lịch ở Ninh Bình; Nghiên cứu nhận diện hành đô Sơn Lai thời kỳ đầu Nhà nước Đại Cồ Việt. Kết quả nghiên cứu Khảo cổ - Lịch sử - Văn hóa - Nhân học - Hán Nôm ở vùng đất Sơn Lai; Xây dựng và phát triển thương hiệu điểm đến du lịch tỉnh Ninh Bình.

a) Với cán bộ quản lý Di sản các cấp, đặc biệt là cấp cơ sở (cấp xã, phường, thôn, xóm

- Tổ chức các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ công tác dân vận, xây dựng mô hình “Dân vận khéo” trong vận động nhân dân thực hiện nếp sống văn minh du lịch tại khu Du lịch Tam Cốc - Bích Động.

- Kiện toàn, bổ sung báo cáo viên pháp luật cấp tỉnh, làm nòng cốt trong công tác phổ biến giáo dục pháp luật (02 lãnh đạo cấp phòng thuộc Sở Du lịch)

- Cử cán bộ đi giao lưu, học tập tại nước ngoài: UBND thành phố Ninh Bình đã tổ chức ký kết các nội dung hợp tác, trao đổi với thành phố Jecheon Hàn Quốc và thành phố Vũ Hán, Trung Quốc. Tổ chức các đoàn và cử cán bộ sang giao lưu, học tập và nghiên cứu thuộc lĩnh vực văn hóa, phát triển du lịch tại thành phố Jecheon, Hàn Quốc.

b) Về tổ chức đào tạo nghề, kỹ năng làm du lịch, cho lực lượng làm du lịch trong khu di sản:

- Tổng số lớp bồi dưỡng nghiệp vụ du lịch: 9 lớp

- Thường xuyên tổ chức các hoạt động giáo dục hướng nghiệp về du lịch cho học sinh, sinh trong các trường học. Đưa các kiến thức tôn, bảo vệ di sản, phát triển du lịch vào các tiết học, sinh hoạt ngoại khóa tại các trường học

4. Công tác khai thác các giá trị của Di sản để phát triển sản phẩm du lịch và tuyên truyền, quảng bá du lịch

a) Tích cực tuyên truyền quảng bá các giá trị nổi bật toàn cầu của Di sản đến bạn bè trong nước và quốc tế thông qua:

- Tham gia các Hội chợ triển lãm du lịch trong và ngoài nước, nhằm đưa hình ảnh Di sản thế giới Quần thể danh thắng Tràng An nói riêng và du lịch Ninh Bình nói chung tới bạn bè, du khách trong nước và quốc tế, góp phần thu hút lượng khách du lịch từ Châu Âu.

- Xây dựng, phát hành ấn phẩm du lịch bằng Tiếng Anh với tâm điểm là Quần thể danh thắng Tràng An như: sách, tập gấp, tờ rơi, bản đồ,... cung cấp cho tổ chức, cá nhân, khách du lịch nước ngoài.

- Tuyên truyền, quảng bá qua các tin, bài, phóng sự của Báo Ninh Bình, Đài phát thanh và Truyền hình Ninh Bình; tin bài quảng bá, xúc tiến trên trang thông tin điện tử của các Sở, ban ngành, địa phương. Năm 2023, các trang thông tin điện tử của ngành du lịch đã xây dựng, đăng tải hơn 1.000 bài viết, hơn 2.000 hình ảnh, xây dựng được 120 clip quảng bá du lịch Ninh Bình, thu hút hơn 6 triệu lượt khách truy cập.

- Phối hợp, đón tiếp, tạo điều kiện tác nghiệp cho các Cơ quan Báo, Đài truyền hình Trung ương, các đoàn phóng viên, báo chí, truyền hình quốc tế (từ các nước như: Vương quốc Anh, Mỹ, Đức, Nhật Bản, Thái Lan, Bỉ, Ý, Ấn Độ) về thực hiện ghi hình, đưa tin quảng bá Di sản Tràng An nói riêng và du lịch Ninh Bình nói chung.

- Các hình thức tuyên truyền trực quan: Màn hình Led, công chào điện tử, cụm cô đọng, pano hộp đèn, pano inox, pano tấm có nhiều đổi mới, sáng tạo, hình thức đa dạng, phong phú.

b) Xây dựng các sản phẩm văn hoá, các sản phẩm gắn với hình ảnh đặc trưng Di sản; quảng bá các sản phẩm đặc trưng tiêu biểu của tỉnh (sản phẩm OCOP)

- Tổ chức 162 buổi biểu diễn múa rối nước, các loại hình nghệ thuật truyền thống (hát chèo, hát văn, hát Xẩm...) phục vụ khách du lịch và Nhân dân vào cuối tuần tại khu vực Đình Các - bến thuyền Tam Cốc, sân lễ hội Khu di tích quốc gia đặc biệt Cố đô Hoa Lư và “Phố cổ Hoa Lư” (thành phố Ninh Bình).

- Suu tầm, biên dịch, hiệu đính, xuất bản di văn Hán Nôm tại Nho Quan và Gia Viễn, bao gồm các di văn Hán Nôm trong vùng Di sản thế giới Tràng An.

- Tổ chức hội nghị xin ý kiến đồng thuận của nhân dân và chính quyền địa phương về đồng ý bảo vệ và phát huy giá trị di sản văn hóa “Nghề thêu ren Ninh Hải” huyện Hoa Lư, tỉnh Ninh Bình, trình Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch đưa vào Danh mục di sản văn hóa phi vật thể quốc gia.

- 2 sản phẩm của xã Quỳnh Lưu, huyện Nho Quan xã nằm trong vùng di sản được công nhận sản phẩm OCOP đạt hạng 3 sao (***) , là: Trà củ sen Mai Anh và Củ sen tươi Mai Anh.

- Sở Khoa học và công nghệ thực hiện 3 đề tài phục vụ phát triển cảnh quan du lịch và tạo ra các sản phẩm du lịch đặc trưng⁵

- Thiết kế, sản xuất sản phẩm, quà tặng có gắn biểu trưng logo Di sản thế giới Tràng An.

c) Tổ chức thành công các Lễ hội truyền thống, sự kiện du lịch gắn với bảo tồn và phát huy giá trị di sản và các giá trị văn hoá truyền thống tốt đẹp của người dân, quảng bá hình ảnh di sản, tiêu biểu là:

- Các Lễ hội truyền thống trong vùng Di sản: Lễ hội Hoa Lư, Lễ hội Chùa Bái Đính, Lễ hội Tràng An, Lễ hội đền Thái Vi...,

- Tuần Du lịch Ninh Bình năm 2023 “Sắc vàng Tam Cốc - Tràng An”. Sự kiện đã thu hút sự quan tâm của đông đảo khách du lịch trong nước và quốc tế; đặc biệt là sự tham dự của đại diện đại sứ quán của 7 quốc gia.

- Liên hoan hát Xẩm Ninh Bình 2023

- Festival Ninh Bình lần thứ II năm 2023

---

⁵ Gồm các Đề tài: Tuyển chọn và phát triển bộ giống hoa trồng chậu mới nhập nội nhằm phát triển làng nghề trồng hoa, đáp ứng nhu cầu trang trí cảnh quan tại Ninh Bình, phục vụ cảnh quan du lịch; Nghiên cứu phát triển, chế biến các giống lúa thảo dược dinh dưỡng cao theo chuỗi giá trị gắn với du lịch tại huyện Hoa Lư; Nghiên cứu tuyển chọn và phát triển một số giống hoa sen theo chuỗi giá trị tại huyện Hoa Lư, tỉnh Ninh Bình

5. Công tác đầu tư, tôn tạo di tích lịch sử văn hoá, hoàn thiện cơ sở hạ tầng du lịch

a) Công tác rà soát, giám sát hiện trạng các di tích, các địa điểm khảo cổ học trong khu vực di sản

- Sở Du lịch triển khai thường xuyên công tác Tuần tra, giám sát công tác quản lý, khai thác và bảo tồn các di tích lịch sử - văn hóa, di sản địa chất, di tích khảo cổ học trong phạm vi Quần thể danh thắng Tràng An, trong năm 2023 thực hiện 300 lượt tuần tra.

b) Công tác tu bổ, tôn tạo di tích

- Hoàn thành công tác tu bổ, tôn tạo với: 05 di tích⁶

- Đề nghị hỗ trợ kinh phí chống xuống cấp di tích bằng nguồn ngân sách nhà nước năm 2023 với: 03 di tích⁷

- Đề nghị thực hiện tu bổ, tôn tạo bằng nguồn xã hội hoá, sự ủng hộ, công đức của nhân dân: 04 di tích⁸

- Riêng đối với công tác bảo tồn, phát huy các giá trị của khu di tích quốc gia đặc biệt Cố đô Hoa Lư

+ Tiếp tục điều chỉnh, bổ sung, hoàn thiện và hoàn thành các hạng mục công trình thuộc dự án đầu tư xây dựng công trình bảo quản, tu bổ, tôn tạo và mở rộng phạm vi một số di tích có liên quan đến nhà nước Đại Cồ Việt.⁹

+ Thực hiện điều chỉnh, bổ sung và tiếp tục thực hiện Dự án bảo tồn, tu bổ, khai quật khảo cổ và phát huy giá trị khu di tích quốc gia đặc biệt Cố đô Hoa Lư và các dự án khác do Sở Văn hoá và thể thao làm chủ đầu tư.¹⁰

c) Công tác xây dựng hồ sơ xếp hạng di tích

- Tiến hành thu thập dữ liệu lập hồ sơ xếp hạng di tích quốc gia đối với di tích đền Thượng – đền Hạ Thái Sơn, xã Sơn Lai, huyện Nho Quan

d) Về các dự án về xây dựng cơ sở hạ tầng phục vụ du lịch gắn với bảo tồn Di sản

- *Dự án xây dựng khu du lịch sinh thái Tràng An và các dự án thành phần*

⁶ Chùa Bà Ngô (huyện Hoa Lư); Đình làng Hoàng; Đền Thánh Quý Minh Đại vương và Hang Đền (thành phố Ninh Bình); Đình Làng Bái; Đình và chùa Ngọc Mỹ (huyện Nho Quan)

⁷ Đền thánh Quý Minh Đại vương và hang Đền (Tp Ninh Bình); Vườn Hồ; Đình làng Sải (huyện Nho Quan)

⁸ Chùa Hoa Lâm; Nhà thờ Nguyễn Khắc Nhân; Chùa Tuân Cáo ; Đình Xuân Áng Nội (thuộc huyện Hoa Lư)

⁹ Các hạng mục công trình được phê duyệt quyết toán hoàn thành nằm trong khu di sản gồm: di tích đình Yên Thành; khu lăng mộ vua Đinh Tiên Hoàng, khu lăng mộ vua Lê Đại Hành; dự án tu bổ, tôn tạo Khu di tích Cố đô Hoa Lư; dự án tu bổ, tôn tạo một số hạng mục của di tích đình Yên Trạch; dự án Tu bổ, tôn tạo di tích chùa Nhất Trụ

¹⁰ Nhiệm vụ lập Quy hoạch bảo quản, tu bổ, phục hồi di tích quốc gia đặc biệt Cố đô Hoa Lư, tỉnh Ninh Bình đến năm 2030, tầm nhìn 2050, Sở Văn hóa và Thể thao tham mưu UBND tỉnh Ninh Bình trình Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch, Thủ tướng Chính phủ phê duyệt nhiệm vụ lập quy hoạch (ngày 07/02/2023, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 56/QĐ-TTg phê duyệt nhiệm vụ lập quy hoạch).

+ Chỉ đạo Nhà thầu thi công đẩy nhanh tiến độ thi công và hoàn công các hạng mục thuộc dự án thành phần xây dựng CSHT khu công viên văn hóa Tràng An và dự án thành phần xây dựng CSHT khu núi chùa Bái Đính.

+ Rà soát, cắt giảm quy mô, điều chỉnh tổng mức đầu tư để trình thẩm định và phê duyệt đối với dự án thành phần xây dựng CSHT khu núi chùa Bái Đính và dự án xây dựng CSHT khu du lịch sinh thái Tràng An.

+ Tham mưu trình, phê duyệt điều chỉnh thời gian thực hiện dự án xây dựng cơ sở hạ tầng khu du lịch sinh thái Tràng An đến hết năm 2023 và dự án thành phần xây dựng CSHT khu núi chùa Bái Đính đến hết năm 2025.

+ Triển khai thực hiện, hoàn thành công tác giải ngân nguồn vốn đầu tư công đã bố trí trong Kế hoạch đầu tư công năm 2023 cho dự án xây dựng cơ sở hạ tầng khu du lịch sinh thái Tràng An và các dự án thành phần (bao gồm cả thu hồi kế hoạch vốn ứng trước)

- *Dự án Nạo vét tuyến giao thông thủy Bích Động - Hang Bụt và Thạch Bích Thung Nắng*

+ Hoàn thành công tác nghiệm thu công trình hoàn thành; phối hợp với các đơn vị có liên quan hoàn chỉnh hồ sơ hoàn công, thủ tục pháp lý của dự án trình phê duyệt Quyết toán dự án hoàn thành.

- Năm 2023, Sở Du lịch cũng đã gửi UBND tỉnh đề nghị Bộ Văn hóa Thể thao và Du lịch thẩm định điều chỉnh, chủ trương đầu tư các dự án đầu tư xây dựng trong khu Di sản (thuộc địa bàn huyện Hoa Lư)¹¹

II. TỒN TẠI, HẠN CHẾ VÀ NGUYÊN NHÂN

1. Tồn tại, hạn chế

- Công tác tuyên truyền, vận động, thuyết phục các tổ chức, cá nhân trong khu Di sản trong việc chấp hành các quy định về trật tự xây dựng, quản lý đất đai, kinh doanh dịch vụ du lịch, bảo tồn và phát huy giá trị di sản chưa đạt hiệu quả cao, vẫn còn để xảy ra các trường hợp vi phạm.

- Số lượng các cuộc tuyên truyền, phổ biến pháp luật chuyên đề về du lịch của ngành tư pháp chủ yếu lồng ghép vào nội dung phổ biến pháp luật khác.

- Trong vùng di sản còn nhiều di tích lịch sử - văn hóa xuống cấp, cần được tiếp tục tu bổ, tôn tạo (như chùa và động Bàn Long, chùa Hoa Lâm...)

- Cơ chế, chính sách khuyến khích chế tác, sản xuất các sản phẩm quà tặng, đồ thủ công mỹ nghệ lưu niệm phục vụ du lịch mang thương hiệu địa phương và hình ảnh Di sản còn hạn chế.

¹¹ Dự án xây dựng trang trại kinh tế tổng hợp kết hợp du lịch sinh thái trải nghiệm Hang Đất; Dự án đầu tư xây dựng điểm dịch vụ du lịch Hoàng Long; Dự án đầu tư xây dựng khu dịch vụ du lịch sinh thái Areca Resort; Dự án đầu tư Khu dân cư Đầm Khê Trong; Dự án xây dựng tuyến đường du lịch kết hợp phát triển đô thị từ thị trấn Thiên Tôn đến Cố đô Hoa Lư; Dự án tuyến đường kết nối du lịch kết hợp đề bao tách nước núi, xã Ninh Hải, huyện Hoa Lư; Dự án xử lý cấp bách tuyến đề bao kết hợp giao thông thôn Đại Áng, xã Ninh Hòa

- Chưa thu hút được nhiều tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân có năng lực tham gia đầu tư xây dựng các khu vui chơi giải trí, các cơ sở lưu trú du lịch, du lịch nông nghiệp kết hợp nghỉ tại nhà dân (homestay)... trong khu Di sản.

2. Nguyên nhân

- Nhận thức của một số cấp ủy đảng, chính quyền cấp xã, các doanh nghiệp và nhân dân vùng Di sản trong việc bảo tồn, phát huy giá trị Di sản còn hạn chế, nhất là trong công tác quản lý sử dụng đất đai, trật tự xây dựng; công tác nắm bắt thông tin, trao đổi với các khu, điểm du lịch gặp nhiều khó khăn.

- Đội ngũ cán bộ làm công tác văn hóa ở cơ sở còn thiếu, kiêm nhiệm nhiều việc, chưa phát huy hết khả năng trong quá trình thực hiện các văn bản của cấp trên về quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị Di sản.

- Nhận thức của một bộ phận nhân dân, người được giao trực tiếp trông coi di tích chưa cao dẫn đến còn có hiện tượng tự ý xây dựng, tôn tạo di tích trong khu vực Di sản khi chưa có sự thẩm định, cho phép của cơ quan chức năng có thẩm quyền.

- Sự phối hợp giữa các cấp, các ngành, các doanh nghiệp còn chưa đồng bộ, chặt chẽ; việc tuân tra phát hiện các hành vi vi phạm của tổ tuần tra còn gặp khó khăn khi làm việc với chính quyền cấp xã để xác định hành vi vi phạm.

- Do địa bàn khu Di sản rộng nên công tác tuần tra phát hiện một số trường hợp vi phạm chưa kịp thời.

- Nhiều di tích nằm xa khu dân cư không có người trông coi, ảnh hưởng của diễn biến thời tiết khắc nghiệt như thiên tai, lũ lụt dẫn đến di tích bị xuống cấp

- Cơ chế khuyến khích đầu tư, môi trường đầu tư phát triển du lịch chưa thật sự hấp dẫn.

- Kinh phí phục vụ tuyên truyền, quảng bá về du lịch cũng như chi phí cho công tác đối ngoại còn hạn hẹp.

III. NHIỆM VỤ TRỌNG TÂM NĂM 2024

1. Công tác xây dựng, điều chỉnh quy hoạch, kế hoạch:

- Triển khai công tác lập đồ án Quy hoạch bảo quản, tu bổ, phục hồi Danh lam thắng cảnh quốc gia đặc biệt Tràng An - Tam Cốc - Bích Động tỉnh Ninh Bình đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050.

- Công khai Đồ án Quy hoạch phân khu xây dựng các khu vực trong Quần thể danh thắng Tràng An (các khu 3-1, 3-2, 3-3 trong Quy hoạch chung đô thị Ninh Bình đến năm 2030 tầm nhìn đến năm 2050).

- Hoàn thiện đồ án Quy hoạch Bảo quản, tu bổ phục hồi di tích quốc gia đặc biệt Cố đô Hoa Lư đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2050;

- Tiếp tục nghiên cứu, rà soát chỉnh sửa, bổ sung các quy định, quy chế, kế hoạch quản lý, bảo tồn và phát huy các giá trị di sản gắn với phát triển du lịch

2. Công tác quản lý, bảo tồn Di sản gắn với phát triển du lịch:

- Tiếp tục tổ chức tuyên truyền, quán triệt các quy định về quản lý, bảo tồn Di sản gắn với phát triển du lịch, trong đó tập trung Kết luận số 07-NQ/TU, Kế hoạch số 107/KH-UBND và thực hiện nghiêm các quy định về quản lý và bảo tồn Di sản: Quyết định số 230/QĐ-TTg, ngày 04/2/2016 của Thủ Tướng chính phủ về việc phê duyệt Quy hoạch chung xây dựng Quần thể danh thắng Tràng An, Kế hoạch quản lý Quần thể danh thắng Tràng An giai đoạn 2021-2026 đã được UBND tỉnh phê duyệt theo Quyết định số 1306/QĐ-UBND ngày 22/10/2021, Quyết định số 37/2021/QĐ-UBND ngày 29/7/2021 về việc Ban hành Quy định về cấp giấy phép xây dựng, quản lý trật tự xây dựng và quản lý an toàn lao động trong thi công xây dựng công trình trên địa bàn tỉnh Ninh Bình Đẩy mạnh công tác tuyên truyền, nâng cao nhận thức cho cấp ủy đảng, chính quyền địa phương, các doanh nghiệp và cộng đồng dân cư.

- Triển khai xây dựng chương trình, kế hoạch và tổ chức thực hiện các hoạt động phục vụ Lễ kỷ niệm 10 năm Quần thể danh thắng Tràng An được UNESCO công nhận là Di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới.

- Thực hiện kiểm tra, xử lý dứt điểm các tồn tại, các trường hợp vi phạm các quy định về quản lý sử dụng đất đai, trật tự xây dựng, kinh doanh lưu trú du lịch, bảo vệ môi trường, cảnh quan; tu bổ, tôn tạo di tích trong vùng lõi Di sản.

- Tiếp tục triển khai công tác nghiên cứu khoa học, khai quật khảo cổ học, bảo tồn các bảo vật quốc gia; nghiên cứu các giá trị địa chất, địa mạo, đa dạng sinh học.

- Trình phê duyệt mẫu thiết kế nhà ở điển hình và danh mục nhà truyền thống trong vùng lõi Di sản thế giới Quần thể danh thắng Tràng An; xây dựng quy trình, trình tự thủ tục hỗ trợ xây dựng nhà ở mới và hỗ trợ cải tạo, sửa chữa nhà truyền thống đối với người dân sinh sống trong vùng lõi Di sản theo Nghị quyết số 105/2023/NQ-HĐND ngày 12/7/2023 của HĐND tỉnh.

- Mở rộng các dự án, đề án về bảo tồn và phát huy các giá trị di sản

+ Tham mưu xây dựng phê duyệt và triển khai thực hiện Đề án “Phát triển du lịch gắn với các di tích liên quan đến thời Trần trong Quần thể danh thắng Tràng An phục vụ công tác quản lý, bảo tồn và phát huy giá trị di sản”.

+ Tiếp tục triển khai thực hiện Đề án “Bảo tồn và phát huy giá trị lịch sử, văn hóa, truyền thống tốt đẹp của con người, vùng đất Cố đô Hoa Lư, giai đoạn 2021 – 2030”;

+ Dự thảo Kế hoạch xây dựng đề án quốc gia về nghiên cứu, bảo tồn, phát huy giá trị vùng đất cổ, di sản văn hóa và thiên nhiên thế giới Tràng An và Cố đô Hoa Lư;

+ Tham mưu UBND tỉnh trình Hội đồng nhân dân tỉnh ban hành Nghị quyết điều chỉnh chủ trương đầu tư Dự án “Bảo tồn, tôn tạo, khai quật khảo cổ và phát huy giá trị lịch sử - văn hóa khu di tích đặc biệt Cố đô Hoa Lư”;

+Tham mưu UBND tỉnh triển khai các nhiệm vụ khoa học và công nghệ về số hóa thông tin, cơ sở dữ liệu, hình ảnh giới thiệu về Di sản trên các nền tảng số; xây dựng hệ thống thông tin theo dõi, giám sát, bảo vệ Di sản.

- Tiếp tục hợp tác với các chuyên gia tư vấn trong nước và quốc tế khảo sát, đánh giá tình trạng bảo tồn Di sản theo khuyến nghị của UNESCO.

- Đẩy mạnh công tác trưng bày, diễn giải các giá trị của di sản

3. Công tác đào tạo, nâng cao chất lượng nhân lực phục vụ quản lý, bảo tồn Di sản gắn với phát triển du lịch.

Tăng cường tổ chức các lớp tập huấn, bồi dưỡng kiến thức cộng đồng về bảo vệ Di sản, kỹ năng giao tiếp ứng xử văn hóa, văn minh du lịch cho cán bộ, nhân viên làm việc tại các khu, điểm du lịch và cộng đồng dân cư trong vùng Di sản.

4. Công tác khai thác các giá trị của Di sản để phát triển sản phẩm du lịch và tuyên truyền, quảng bá du lịch

- Tổ chức sự kiện thường niên “Tuần Du lịch Ninh Bình năm 2023” và lễ kỷ niệm 10 năm Quần thể danh thắng Tràng An được UNESCO vinh danh là di sản văn hoá và thiên nhiên thế giới; xây dựng Kế hoạch triển khai các hoạt động quảng bá, xúc tiến du lịch tại một số thị trường trọng điểm trong nước và tham gia một số chương trình xúc tiến du lịch tại thị trường trong và ngoài nước; nghiên cứu xây dựng dịch vụ du lịch “thực tế ảo” với ứng dụng công nghệ 3D/4D, các app du lịch thông minh, bản đồ số du lịch, lắp đặt kiosk tra cứu thông tin du lịch.

- Tăng cường, tuyên truyền, quảng bá di sản trên trang thông tin điện tử; trên các phương tiện thông tin đại chúng, qua các báo, đài, tạp chí; phối hợp với các đơn vị có liên quan tiếp đón và phục vụ các đoàn khách ngoại giao, các phóng viên báo chí, các đoàn làm phim, các hãng lữ hành trong nước và quốc tế về khảo sát, viết bài, ghi hình quảng bá giới thiệu di sản, tái bản sách ảnh giới thiệu về di sản, sản xuất ấn phẩm, tài liệu, quà tặng.

- Hoàn thiện bộ phim tài liệu 10 năm về quá trình xây dựng hồ sơ, bảo tồn và phát huy giá trị Di sản Văn hoá & Thiên nhiên Thế giới Quần thể danh thắng Tràng An.

- Tiếp tục nghiên cứu xây dựng các sản phẩm văn hoá, các sản phẩm gắn với hình ảnh đặc trưng Di sản; quảng bá các sản phẩm đặc trưng tiêu biểu của tỉnh (sản phẩm OCOP); hoàn thiện việc Thiết kế, sản xuất bộ nhận diện 10 năm Di sản; các sản phẩm có gắn biểu trưng logo, bộ nhận diện Di sản Tràng An.

- Tổ chức các Lễ hội truyền thống, sự kiện du lịch thường niên gắn với bảo tồn và phát huy giá trị di sản và các giá trị văn hoá truyền thống tốt đẹp của người dân.

5. Công tác đầu tư, tôn tạo di tích lịch sử văn hoá, hoàn thiện cơ sở hạ tầng du lịch

- Thực hiện công tác tu bổ, tôn tạo di tích bằng nguồn kinh phí tu bổ chống xuống cấp của tỉnh, chú trọng ưu tiên các di tích xuống cấp trong vùng Di sản;

- Xây dựng hồ sơ xếp hạng di tích cấp tỉnh, cấp quốc gia trên cơ sở đề nghị của chính quyền và nhân dân địa phương, trong đó có các di tích trong vùng Di sản thế giới Tràng An;

- Thực hiện các biện pháp quản lý, bảo vệ và phát huy giá trị các di sản văn hóa phi vật thể tiêu biểu trong vùng Di sản.

- Khảo sát xây dựng Đề án chiếu sáng khu vực ven núi trên đoạn đường từ QL1A đến chùa Bái Đính phục vụ khách du lịch về đêm trình cấp có thẩm quyền phê duyệt.

- Công tác quản lý dự án:

+ Tiếp tục rà soát, cắt giảm quy mô, điều chỉnh tổng mức đầu tư để trình thẩm định và phê duyệt đối với dự án thành phần xây dựng CSHT khu núi chùa Bái Đính và dự án xây dựng CSHT khu du lịch sinh thái Tràng An.

+ Hoàn chỉnh công tác phê duyệt Quyết toán hoàn thành dự án Nạo vét tuyến giao thông thủy Bích Động - Hang Bụt và Thạch Bích - Thung Nắng.

Trên đây là Báo cáo thực hiện Kế hoạch số 107/KH-UBND ngày 16/7/2021 của UBND tỉnh thực hiện Kết luận số 07-KL/TU ngày 12/5/2021 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 02-NQ/TU ngày 17/8/2016 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh về bảo tồn, phát huy giá trị Di sản văn hoá và thiên nhiên thế giới Quần thể danh thắng Tràng An. Sở Du lịch Ninh Bình trân trọng báo cáo./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (báo cáo);
- Đ/c Trần Song Tùng, Ủy viên Ban Thường vụ, Phó Chủ tịch UBND tỉnh (báo cáo);
- Lãnh đạo Sở;
- Lưu: VT, QL DL, KHPTDL, BQLDTTA.

GIÁM ĐỐC

Bùi Văn Mạnh

